

Komplexná a rozšírená informácia o úspešnosti v boji so šírením afrického moru ošípaných vrátane opatrení na zabránenie jeho šírenia

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 385 z 8. júna 2022 v bode B.1. bolo uložené ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky Komplexnú a rozšírenú informáciu o úspešnosti v boji so šírením afrického moru ošípaných vrátane opatrení na zabránenie jeho šírenia.

Od prvého potvrdeného výskytu Afrického moru ošípaných (AMO) na východnom Slovensku dňa 25.7.2019 bolo zo strany rezortu a Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky vykonaných množstvo opatrení a vydaných nariadení.

Napriek intenzívnemu odstrelu aj zvýšenému úhynu sa nám diviacia zver napadnutá nebezpečným vírusom pomerne rýchlo rozširovala do ďalších okresov. Vektorom prenosu boli okrem samotnej diviacej zveri aj predátory, hlodavce, vtáky, hmyz, ale aj ľudia. Po zhodnotení dvojročnej bilancie výskytu AMO v lete 2021 sme na Slovensku evidovali 30 pozitívnych okresov.

Strategický plán boja proti šíriacemu sa africkému moru ošípaných

Z dôvodu nepriaznivo sa vyvíjajúcej situácie bol v júni 2021 prvý krát v histórii SR vypracovaný Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR rozsiahly strategický plán boja proti šíriacemu sa africkému moru ošípaných a v júli 2021 predložený a schválený na rokovaní vlády SR.

Na základe schváleného strategického plánu bola Hlavným veterinárnym lekárom SR vyhlásená mimoriadna situácia a vydané ďalšie mimoriadne opatrenia platné na území SR, ktoré v zásade:

- rušia plány lovu a chovu
- stanovujú jednotnú denzitu diviacej zveri na území SR
- povoľujú vnadenie jadrovým krmivom presne špecifikovaným postupom a množstvom
- v súlade s novelou zákona o zbraniach a strelive povolil používať pri love diviacej zveri niektoré zakázané a nesprávne spôsoby lovu a doteraz nepovolené doplnky zbraní (podrobnejší popis na konci materiálu)

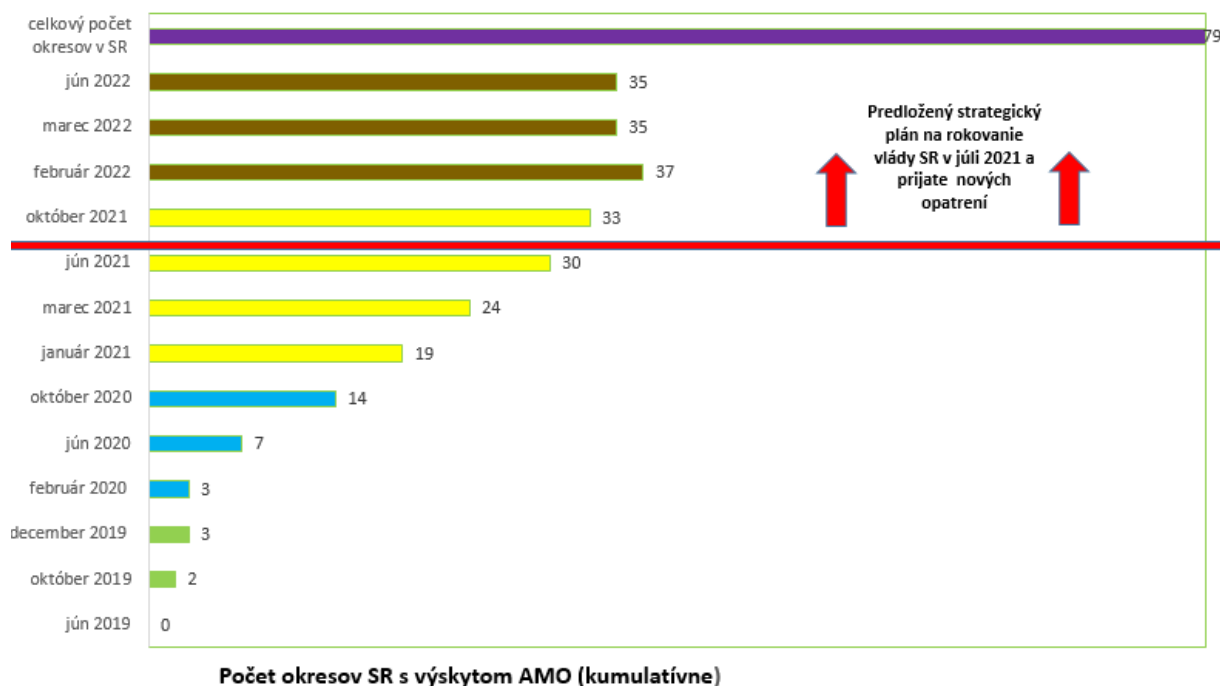
I keď postup šírenia západným smerom sa nám nepodarilo úplne zastaviť, dosiahli sme značný úspech v jeho zastabilizovaní. Za obdobie od júla 2019 do júna 2021 sa AMO rýchlym tempom rozšírilo do 30 okresov. Prijatím účinných opatrení v rámci strategického plánu sa rozšírenie výskytu AMO za obdobie celého roka od júna 2021 do júna 2022 zredukovalo na 5 okresov.

Prehľad výskytu AMO podľa okresov znázorňuje **Príloha č. 1.**

Podstatou úspešnej stabilizácie situácie bolo v okresoch bez pozitívneho nálezu nákazy u diviacej zveri (biela zóna) a v rizikovej zóne, ktorú tvoria okresy susediace s okresmi s pozitívnym nálezom u diviacej zveri (modrá zóna) vyvinúť čo najväčšie úsilie znížiť stav diviacej zveri takmer na nulu.

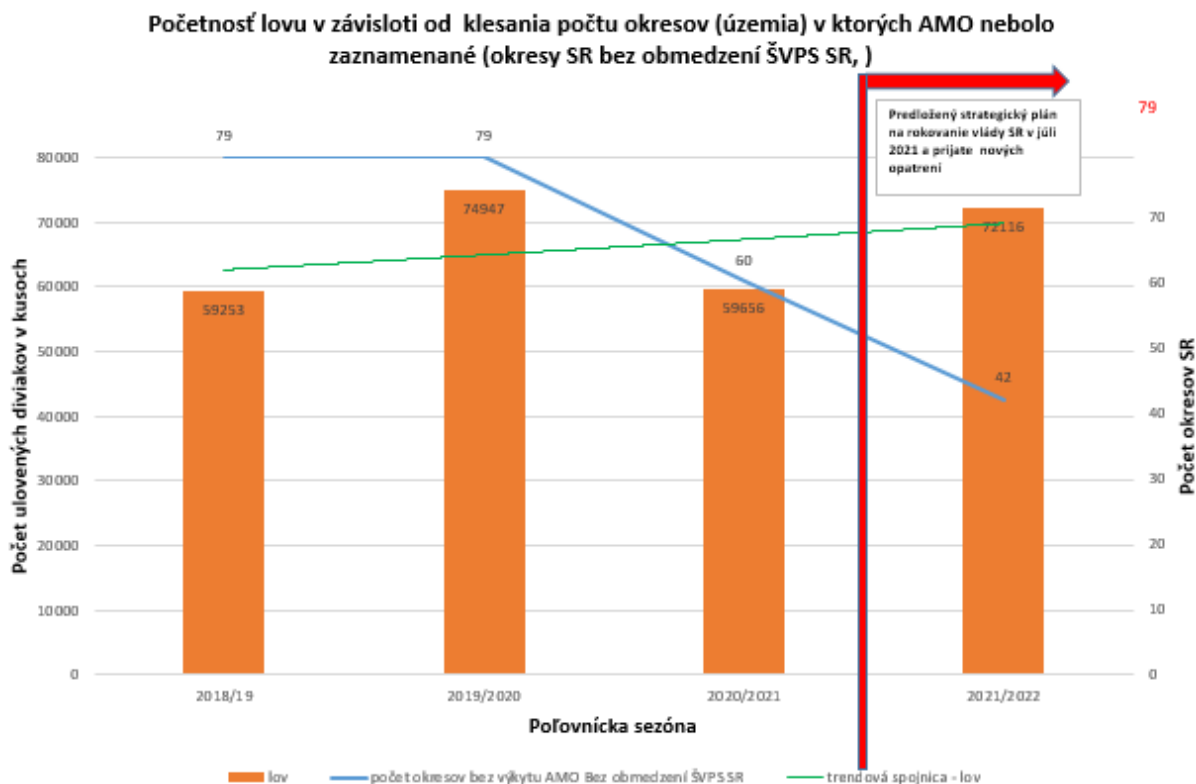
Trend nárastu počtu okresov pozitívnych na AMO od roku 2019 (u diviacej zveri a domácich ošípaných) znázorňuje nasledujúci graf. Celkový počet okresov je 79.

Nárast počtu okresov SR s výskytom AMO (2019 - 2022)

Ďalším pozitívom bolo, že na neustále sa zmenšujúcom území v bielej a modrej zóne (42 okresov) sa vykonal zvýšený odstrel diviačej zveri.

Nasledujúci graf demonštruje skutočnosť, kde aj napriek znižujúcemu sa počtu okresov (modrá krivka) (územia bez výskytu AMO), v ktorých ešte ŠVPS SR nezaviedla prísnejšie obmedzenia na lov diviačej zveri (respektíve dočasné obmedzenie lovu, vzorkovanie, prísnejšie opatrenia a pod.) lov diviačej zveri má stúpajúcu krivku.

Veľkosť populácie diviačej zveri na Slovensku

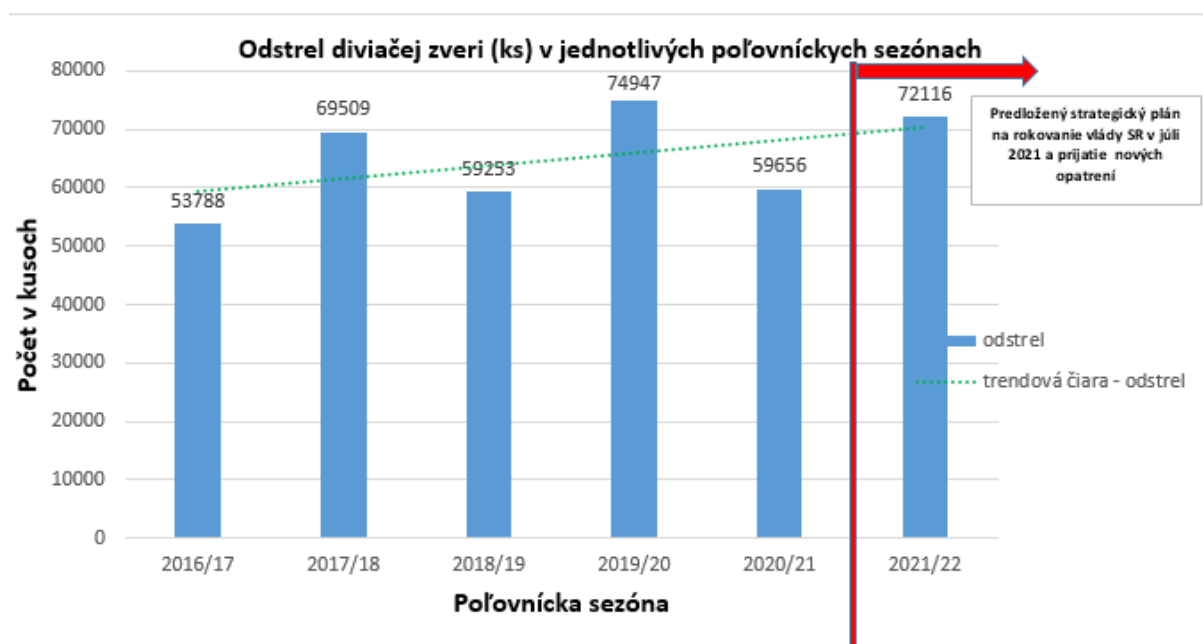
Pokiaľ ide o počet diviakov na Slovensku, ide vždy len o kvalifikovaný odhad, nakoľko zistenie presného počtu ktoréhokoľvek druhu živočicha vo voľnej prírode je nereálne. Navyše, tento počet sa počas roka výrazne mení, vzhľadom na reprodukčnú dynamiku diviačej zveri.

Užívatelia poľovných revírov každoročne k 31. marcu zisťujú kvalifikovaným odhadom tzv. jarne kmeňové stavy diviačej zveri. Za posledné tri poľovnícke sezóny sa pohybovali od 36 do 45 tisíc ks.

Koeficient očakávaného prírastku u diviačej zveri v súčasnosti už nie je na úrovni 0,9 – 1,5 ako ustanovuje vyhláška č. 344/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve v znení neskorších predpisov, ale odhaduje sa až okolo 1,8. To znamená, že v súčasnosti sa diviačiciam rodí výrazne viac mláďat ako predtým.

Letný stav pred odstrelom by sa teda teoreticky, resp. matematicky mal pohybovať okolo 120 000 - 130 000 jedincov diviačej zveri. Vzhľadom na výrazne zvýšený lov samíc v poslednej poľovníckej sezóne oproti predchádzajúcej možno očakávať, že reálny tohtoročný letný stav pred odstrelom bude nižší ako ten matematicky vyrátaný.

Nasledujúci graf udáva odstrel diviačej zveri za poľovnícke sezóny rokov 2016-2021

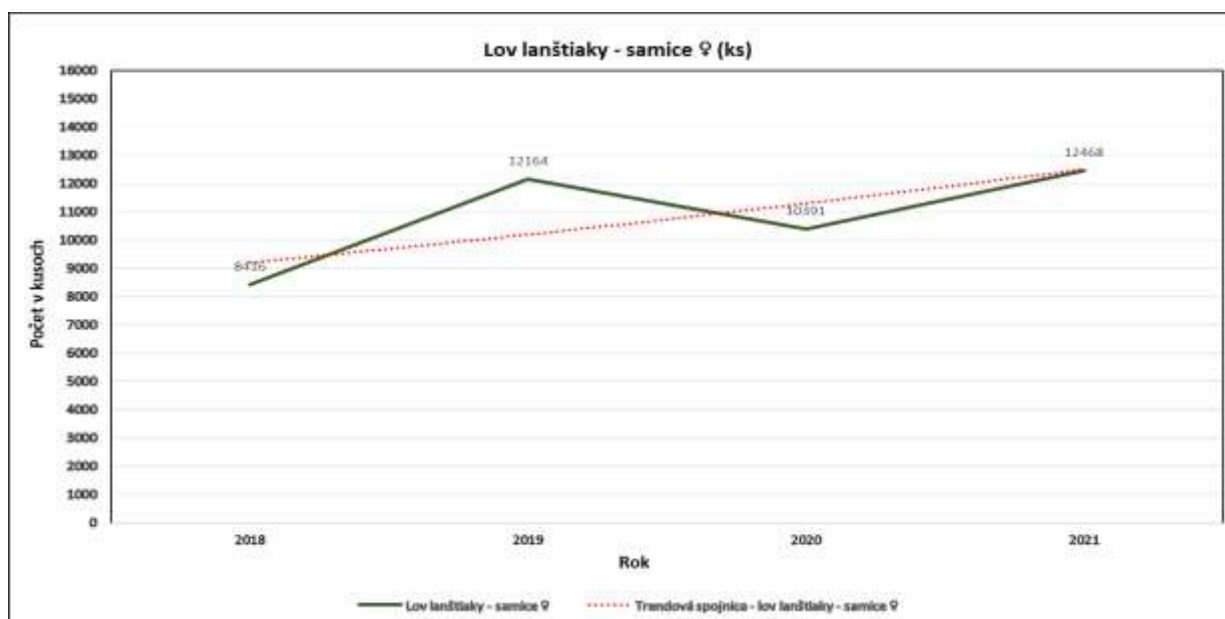
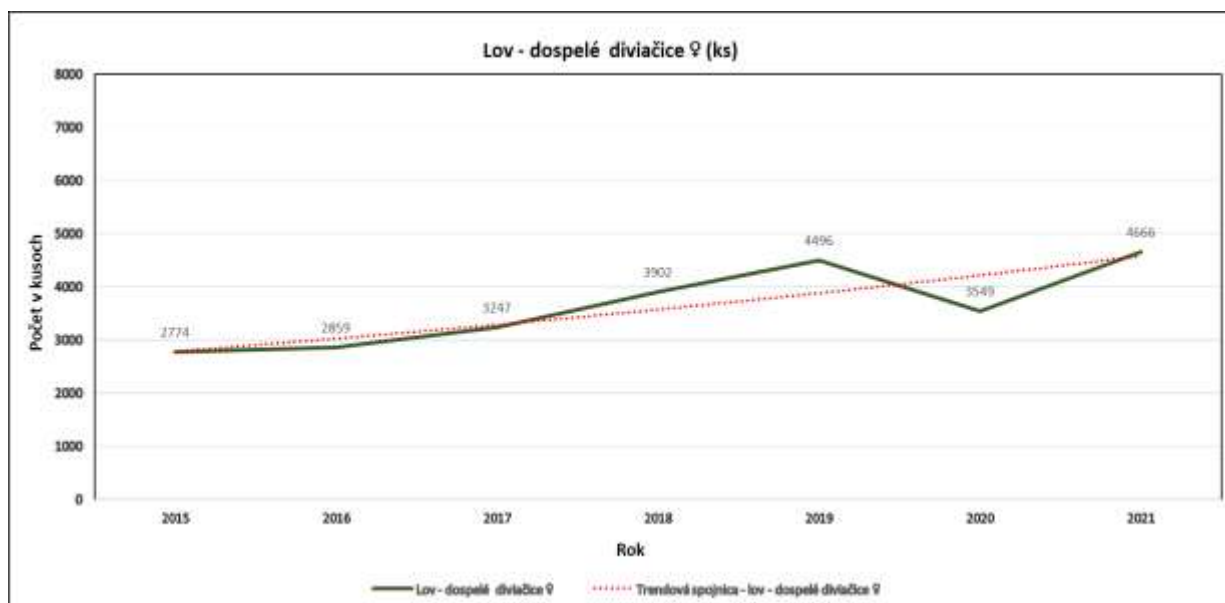

Všeobecne platí, že ak sa má znížiť početnosť niektorého druhu zveri, mal by sa zvýšiť lov samíc, nakoľko práve samice sú nositeľkami prírastku.

V uplynulej poľovníckej sezóne 2021/2022 **bolo ulovených o viac ako tisíc dospelých diviáčic a o viac ako dvetisíc lanštiáčok viac** ako v poľovníckej sezóne 2020/2021 (čo je nárast o 30 % u diviáčic a 20 % u lanštiáčok).

Ako vidno z nasledujúcich grafov, počet ulovených samíc aj v kategórii lanštiakov, aj v kategórii dospelých diviáčic má stúpajúci trend. Pokles počtu ulovených samíc v poľovníckej sezóne 2020/2021 spôsobili najmä v tom čase platné protipandemické opatrenia, ktoré negatívne ovplyvnili aj výkon práva poľovníctva.

Prehľad o vývoji lovu samičej diviačej zveri:

V dôsledku zvýšeného ataku na diviačiu zver formou lovu, môžeme tvrdiť, že v niektorých oblastiach došlo k výraznej zmene jej správania a táto zver cielene začala vyhľadávať kľudnejšie oblasti a miesta, kde jej nehrozí lov a teda nebezpečie. Aj z tohto dôvodu je v poslednej dobe častejšie viditeľná diviačia zver v intravilánoch miest a obcí, hlavne v kategórii diviačica z mláďatami, ktorá vyhodnocuje takéto územie ako bezpečnejšie a keď sa k tomu pridruží aj ľahko dostupná potrava v podobe ľudského potravinového odpadu alebo dokonca prikrmovanie obyvateľmi, len veľmi ťažko takéto stanovisko diviačia zver opúšťa. Jej lov je v týchto podmienkach častokrát sťažený a vo väčšine prípadov nemožný z hľadiska bezpečnosti a efektivity pri love na nepoľovnej ploche v zmysle zákona o poľovníctve.

Takýto poznatok je pozorovateľný aj pri výskyte diviačej zveri v poľovných revíroch s chránenými územiami s 5. stupňom ochrany (zákaz lovu), kde opäť diviačia zver využíva kľud

a pokoj, ktoré im toto územie bez loveckého tlaku poľovníkmi ponúka a sťažuje tak užívateľovi daného poľovného revíru vykonávať znižovanie denzity diviacej populácie v zmysle nariadení ŠVPS SR.

Eradikácia veľmi nebezpečného ochorenia AMO s obrovskými ekonomickými škodami je nielen národným, ale aj nadnárodným záujmom a preto na vydané mimoriadne opatrenia Hlavného veterinárneho lekára SR by nemali platiť obmedzenia pre územia s 3., 4. a 5. stupňom ochrany. To však vyžaduje pochopenie a súčinnosť všetkých zainteresovaných orgánov, nielen rezortu MPRV SR.

V praxi sa stretávame s paradoxom, že Ministerstvo životného prostredia SR, ale aj Okresné úrady pravdepodobne nepochopili závažnosť situácie a svojim konaním bránia účinnej realizácii nariadení s nariadením Hlavného veterinárneho lekára SR. Naďalej dochádza k tomu, že orgány ochrany prírody nepovoľujú v územiach s 5. stupňom ochrany vnadenie diviacej zveri, resp. podmieňujú svoj súhlas rôznymi obmedzujúcimi požiadavkami.

V tejto súvislosti pripomíname, že uznesením vlády SR č. 436 z 21.07.2021 bolo v bode C.7 uložené ministrovi životného prostredia „v súčinnosti s hlavným veterinárnym lekárom usmerniť orgány ochrany prírody a krajiny a organizáciu ochrany prírody a krajiny s cieľom poskytovať v maximálnom rozsahu súčinnosť hlavnému veterinárnemu lekárovi a orgánom veterinárnej starostlivosti pri realizácii opatrení na zabránenie šíreniu a eradikáciu afrického moru ošipovaných vrátane zabezpečovania zníženia denzity populácie diviaka v chránených oblastiach.“

Ďalej v bode C.9 tohto uznesenia vlády bolo uložené prednostom okresných úradov „poskytovať v maximálnom rozsahu súčinnosť hlavnému veterinárnemu lekárovi a orgánom veterinárnej starostlivosti pri realizácii opatrení na zabránenie šíreniu a eradikáciu afrického moru ošipovaných vrátane zabezpečovania zníženia denzity populácie diviaka v chránených oblastiach.“

V zmysle vyššie uvedených uznesení vlády SR je nevyhnutné, aby MŽP SR aj OÚ zadané úlohy detailne dodržiavali, inak znemožňujú účinné opatrenia a zvyšujú riziko prenosu nákazy.

Diviak má vysokú populačnú krivku a pokiaľ bude na akomkoľvek území "chránený", stiahne sa do tohto územia a vidíme to napr. priamo v Bratislave, kde Okresný úrad nevydal povolenia na lov na nepoľovných plochách a po hlavnom meste sa prechádzajú diviaky, ktoré svoju prirodzenú plachosť stratili, nakoľko sa tu cítia bezpečne.

V rámci vyhlásenia mimoriadnej situácie bol ďalej vypracovaný:

- plán kontrol poľovných revírov so zameraním na kontrolu všetkých aktivít užívateľov poľovných revírov smerujúcich k zvýšenej intenzite lovu ako aj odstraňovaniu kadáverov. Počet kontrol, uložených opatrení a počet a výšku uložených sankcií za nedodržiavanie opatrení je znázornený v **Prílohe č. 2**

K 30.4.2022 bolo vykonaných v poľovných revíroch spolu 153 kontrol. Z toho v oblasti bez obmedzení (biela zóna) počet vykonaných kontrol predstavoval 8, v nárazníkovej oblasti (modrá zóna) bol počet vykonaných kontrol 10, v oblasti výskytu AMO u diviakov (ružová zóna) bolo skontrolovaných 12 poľovných revírov a v oblasti výskytu AMO u domácich ošipovaných (červená zóna) bol počet vykonaných kontrol 123.

- plán kontrol spracovateľských závodov bravčového mäsa so zameraním na výsledovateľnosť a vypracovanie „dodávateľskej“ mapy suroviny podľa výsledkov výsledovateľnosti bravčového mäsa určeného na spracovanie. V rámci plnenia tohto opatrenia boli zistené skutočné objemy a krajiny pôvodu mäsa.

K 30.4.2022 bolo vykonaných celkom 505 úradných kontrol s negatívnym výsledkom.

Pôvod jatočných ošípaných zabitých na bitúnku v SR	Počet jatočných ošípaných
Ošípané pochádzajúce z chovov zo SR z reštrikčného pásma I. + oblasti bez výskytu AMO	33 972
Ošípané pochádzajúce z chovov z reštrikčného pásma II. v SR	3 487
Ošípané pochádzajúce z chovov z reštrikčného pásma III. v SR	508
Spolu ošípané - ošípané z chovov zo SR (reštrikčné pásma I., II., III., + oblasti bez výskytu AMO)	37 967
Ošípané z iných členských štátov EÚ	14 543
Spolu všetky zabitú ošípané	52 510

Najviac zásielok i množstva bravčového mäsa bolo dovezených z Českej republiky v počte 3 869 ks v objeme 1 787 608 kg.

Z 12 štátov EÚ v mesiaci január bolo na Slovensko dovezených **11 190** zásielok v celkovom objeme **9 973 975** kg bravčového mäsa - **Príloha č. 3**

- plán kontrol na „hranici“ s PL a CZ so zameraním sa na kontrolu pôvodu bravčového mäsa, testovanie na AMO s cieľom odhaliť, identifikovať zdroj a zamedziť dovozu bravčového mäsa zo zóny II a III z členských krajín EÚ kde je identifikovaná nákaza AMO.

Regionálne veterinárne a potravinové správy Slovenskej republiky k 30.4.2022 odobrali **340** úradných vzoriek bravčového mäsa z iných členských štátov s výskytom AMO (Poľsko, Nemecko, Maďarsko). Všetky úradné vzorky boli analyzované PCR metódou na prítomnosť vírusu AMO na Veterinárnom ústave Zvolen.

Výsledok všetkých analýz na prítomnosť vírusu AMO bol negatívny.

Od prvého potvrdeného výskytu Afrického moru na Slovensku od 25.7.2019 do 30.4.2022 bol výskyt AMO u domácich ošípaných potvrdený v 39 chovoch. Opatrenia na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia Afrického moru ošípaných v chovoch domácich ošípaných (komerčné chovy) sú uvedené v **Prílohe č. 4**

Z celkového počtu skontrolovaných chovov boli zistené nedostatky v biologickej bezpečnosti chovov ošípaných pred zavlečením AMO v 7 % chovov ošípaných v roku 2021. Až na malé výnimky sa jednalo o drobnochovy ošípaných.

Subjektom u ktorých bolo nariadené veterinárne opatrenie z dôvodu výskytu afrického moru ošípaných bolo v roku 2020 a 2021 vyplatených 752 961 EUR. Spolu bolo odškodnených 12 subjektov. V roku 2019 neboli vyplatené na tento účel žiadne finančné prostriedky.

V prípade uhynutej či ulovenej diviačej zveri bolo potvrdených 3 885 pozitívnych prípadov. Do 30.4.2022 bol zaznamenaný iba 1 prípad výskytu AMO u domácich ošípaných.

Informácia o vykonanom love a úhyne diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2022/2023 so stavom k 30.04.2022.

Od začiatku poľovníckej sezóny 2022/23, t.j. od 1.3.2022 je na Slovensku ulovených 4 807 ks diviačej zveri. Mesačný prehľad uvádzame v nasledovnej tabuľke:

mesiac	lov
marec	1 818
apríl	2 989
Spolu k 30.04.2022	4 807

Pre porovnanie uvádzame lov k adekvátnemu obdobiu z troch predchádzajúcich rokov:

Spolu k 30.04.2021 poľ sezóna 2021	3 649
Spolu k 30.04.2020 poľ sezóna 2020	6 055
Spolu k 30.04.2019 poľ sezóna 2019	3 670

Zdôvodnenie odlovu v aktuálnej sezóne proti predchádzajúcej

Za dôležitý ukazovateľ lovu diviačej zveri považujeme to, že v bielych okresoch, v ktorých ešte nebol AMO zaznamenaný a kde by malo dôjsť k výraznému zníženiu denzity diviačej zveri, došlo k zvýšeniu lovu oproti uplynulej sezóne.

Porovnanie uvádzame v nasledovnej tabuľke:

kraj	Lov k 30.04.2021	Lov k 30.04.2022	rozdiel
Bratislava	284	622	+ 338
Trnava	220	436	+ 216
Nitra	659	893	+ 234
Trenčín	486	1 198	+ 712
Žilina	322	316	- 6
Spolu	1 971	3 465	+ 1 494

V uvedených krajoch sa lov diviačej zveri oproti uplynulej poľovníckej sezóne **zvýšil až o 1 494 ks, čo predstavuje nárast o 75 %.**

Vývoj úhynov

Prehľad o výške úhynov za posledné roky je uvedený z poľovníckej štatistiky.

Poľovnícka sezóna	Úhyn v ks
2018/19	976
2019/20	1 576
2020/21	2 650
2021/22	4 505
2022/23 k 30.4.	271

Celková bilancia lovu a úhynov za posledné 2 roky za rovnaké obdobie:

	lov	úhyn	spolu
Spolu k 30.04.2022	4 807	271	5 078
Spolu k 30.04.2021	3 649	1 416	5 065

Tabuľka o love diviačej zveri a úhyne k 30.04.2022 podľa krajov tvorí **Prílohu č. 5** tejto informácie.

Na uloženie ulovených tiel zveri ŠVPS SR v roku 2021 zrealizovala verejnú súťaž na dodanie predmetu zákazky „Chladiace boxy“. Jej výsledkom je rámcová dohoda, na základe ktorej bolo dodaných 430 kusov nových samostatne stojacich chladiacich boxov na uloženie ulovených tiel zveri, v celkovej sume **2 924 172 EUR s DPH**. Cena za 1 kus je 6 800,40 EUR s DPH.

Predmet zákazky nebol predražený. V cene chladiaceho boxu je zahrnutá okrem ceny samotného chladiaceho boxu aj jeho preprava na miesto dodania, pričom miestom dodania sú konkrétne poľovné revíry, ktoré neboli v čase predkladania ponúk do verejnej súťaže známe. Súčasťou ceny chladiacich

boxov je aj zaškolenie na ich obsluhu a uvedenie do prevádzky, dodávka návodu na obsluhu a údržbu a zabezpečenie včasného záručného a pozáručného servisu.

Za vzorky doručené v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošipaných u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov. Za náležité uhynutých kusov a zastrelné bolo užívateľom poľovných revírov vyplatených spolu **814 483 EUR**.

Záväznosť vykonávania lovu diviačej zveri, kontrolné a sankčné mechanizmy

K odstrelu diviačej zveri, ako aj ostatnej raticovej zveri sú užívatelia poľovných revírov zaviazaní prostredníctvom plánov chovu a lovu raticovej zveri, ktoré podľa § 74 ods. 2 písm. i) zákona o poľovníctve schvaľuje príslušný okresný úrad, pozemkový a lesný odbor. Schválený plán je podľa § 30 ods. 9 zákona o poľovníctve je pre užívateľa poľovného revíru záväzný. V tomto pláne je uvedený počet jedincov jednotlivých druhov raticovej zveri, v členení podľa pohlavia a veku, ktoré je užívateľ poľovného revíru povinný odloviť.

Okresný úrad môže počas plánovaného obdobia zmeniť plán poľovníckeho hospodárenia najmä v dôsledku vzniku škôd na poľnohospodárskych kultúrach alebo lesných kultúrach zverou alebo v dôsledku veterinárnych nákaz alebo živelných pohrôm, alebo pri poklese stavu zveri, alebo pri premnožení zveri. Záväzným sa potom stáva tento zmenený plán.

Pokiaľ ide o diviačiu zver, túto môžu v súčasnosti užívatelia poľovných revírov loviť aj bez schváleného plánu chovu a lovu, resp. aj po jeho splnení, bez potreby požiadať okresný úrad o jeho navýšenie. Týmto je odbúraná zbytočná byrokratická záťaž a užívatelia poľovných revírov môžu loviť diviačiu zver bez obmedzenia. Ak však okresný úrad zistí, že užívateľ poľovného revíru neloví diviačiu zver v dostatočnom počte, má možnosť využiť plán chovu a lovu ako nástroj, ktorým ho vie prinútiť, aby lovil intenzívnejšie.

Osobitným prípadom sú poľovné revíry v poľovných oblastiach s chovom malej zveri, kde diviak nie je zaradený do kvalitatívnej triedy – tu ho možno podľa § 59 ods. 12 zákona o poľovníctve loviť bez schváleného plánu chovu a lovu, a to aj na spoločnej poľovačke a na vnadisku. Aj v týchto poľovných revíroch má okresný úrad možnosť, ak zistí, že užívateľ poľovného revíru neloví diviačiu zver v dostatočnom počte, využiť plán chovu a lovu ako nástroj, ktorým ho vie prinútiť, aby lovil intenzívnejšie.

Podľa § 26 ods. 1 písm. g) zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je užívateľ poľovného revíru povinný „vykonávať veterinárne opatrenia vydané podľa osobitného predpisu 23) a predložiť požadované vzorky pri monitoringu alebo veterinárnom vyšetrení zvierat alebo živočíšnych produktov podľa pokynov orgánov veterinárnej starostlivosti“.

Neplnenie tejto povinnosti je iným správnym deliktom, za ktorý môže byť užívateľovi poľovného revíru uložená podľa § 78 ods. 3 písm. e) zákona o poľovníctve pokuta od 5 000 do 15 000 eur.

Sankcia za neplnenie veterinárnych opatrení môže byť uložená aj podľa zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

Prijaté opatrenia na zamedzenie šírenia AMO u diviačej zveri

- Na zamedzenie šírenia AMO je každoročne Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky vypracovaný Národný eradikačný program pre africký mor ošipaných v diviačej populácii na Slovensku. Konkrétne opatrenia prijaté pre užívateľov poľovných revírov sú ustanovené v bode 11.4.. Opatrenia sú rozdelené na opatrenia, ktoré platia pre všetkých užívateľov poľovných revírov, ďalej na opatrenia pre užívateľov poľovných revírov vo vysokorizikovej oblasti (časť I) a v nárazníkových oblastiach AMO a na opatrenia pre užívateľov poľovných revírov v oblasti s výskytom AMO u diviačej zveri (časť II) a domácich ošipaných (časť III).

- Regionálne veterinárne a potravinové správy následne vydali konkrétne veterinárne opatrenia každému užívateľovi poľovného revíru podľa zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov v závislosti od oblasti, v ktorej sa konkrétny poľovný revír nachádza.

Za rok 2021 bol v rámci kontrol poľovných revírov zistených 26 nedostatkov a udelené 4 pokuty vo výške 3500 EUR.

- Hlavný veterinárny lekár vydal podľa § 6 ods.5 písm. a) bod 4 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti nariadenie, ktorým umožnil použitie niektorých zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu pri love diviačej zveri. Konkrétne povolil:
 - použitie mieridiel a puškových ďalekohľadov vybavených hľadáčikom na streľbu v noci s elektronickým zväčšením obrazu alebo na prevrátenie obrazu a ďalších podobných zariadení umožňujúcich streľbu v noci, infrazameriavačov, noktovízorov, laserových zameriavačov, zameriavačov so zosilnením svetla a optických zameriavačov, prispôbelených na videnie v noci,
 - lov za použitia zdrojov umelého osvetlenia, zariadení na osvetľovanie terčov, zrkadiel a iných oslňujúcich prostriedkov,
 - loviť diviačiu zver v noci po uplynutí dvoch hodín po západe slnka až do dvoch hodín pred východom slnka;
 - loviť diviačiu zver postriežkou vo vzdialenosti kratšej ako 100 m od hranice poľovného revíru a loviť diviačiu zver v čase núdze bližšie ako 200 m od krmovísk a krmidiel;
 - loviť diviačiu zver na poľovných pozemkoch, na ktorých sa súčasne vykonávajú poľnohospodárske alebo lesné práce po predchádzajúcej dohode s užívateľom poľovného pozemku;
 - loviť diviačiu zver aj v prípade, že nemajú schválený plán chovu a lovu pre diviačiu zver alebo jej lov nebol povolený.
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky každoročne vydáva mimoriadne povolenie lovu diviačej zveri v čase ochrany podľa § 56 ods. 3 zákona o poľovníctve, čím umožňuje celoročný lov diviačej zveri bez rozdielu veku a pohlavia na celom území Slovenska.
- Ministerstvo vydalo metodické usmernenie pre organizácie v jeho zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti k bezodplatnému vydávaniu povolení na lov diviačej zveri.
- Priebežne podľa potreby ministerstvo vydáva pokyny pre okresné úrady.

Kontrola plnenia a vykonateľnosti nariadení:

V mesačnom intervale užívateľa poľovných revírov predkladajú na okresný úrad, pozemkový a lesný odbor hlásenie o love a úhyne diviačej zveri. Okresný úrad tieto údaje predkladá okresnému úradu v sídle kraja a tie ich zosumarizované predkladajú ministerstvu. Orgány štátnej správy poľovníctva tak majú priebežné informácie o výške a priebehu lovu diviačej zveri v jednotlivých kategóriách podľa veku a pohlavia a o úhyne diviačej zveri v jednotlivých poľovných revíroch. Na základe týchto údajov môže okresný úrad operatívne prijímať opatrenia vo vzťahu ku konkrétnemu užívateľovi poľovného revíru, alebo ministerstvo v rámci riadenia a usmerňovania okresných úradov.

Kontrolu plnenia plánov chovu a lovu a plnenia nariadených veterinárnych opatrení môžu orgány štátnej správy poľovníctva vykonávať v rámci štátneho dozoru v poľovníctve podľa § 75 zákona o poľovníctve, pričom na základe výsledkov vykonaného štátneho dozoru môžu uložiť užívateľovi poľovného revíru opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, prípadne uložiť sankciu podľa § 78.

Záver.

Zavedením Strategického plánu boja proti šíriacemu sa africkému moru ošípaných do praxe sa nám jeho efektivita a účinnosť za posledný rok potvrdila a teraz je kľúčové v úsilí nepoľaviť a naopak, spoločne s MŽP, OÚ a poľovnou obcou, pod riadením a dohľadom Hlavného veterinárneho lekára SR pokračovať v aktivitách.